

Maja Lundgren, Mäktig Tussilago. Bonniers.

Maja Lundgren har hittills skrivit två helt olika böcker på Bonniers förlag, som kastat henne från stolthet till skam bland vissa recensenter och kritiker. Romanen Pompeji, om vulkanutbrottet 79 e Kr, gav henne Svenska Dagbladets litteraturpris och även nominering till Augustpriset. Sex år senare skrev hon Myggor och tigrar med ena benet kvar i det nutida Neapel och det andra bland kulturetablissemangen i Sverige när de uppförde sig som sämst. För den blev hon sänd till skampålen och offentligt belagd med diverse psykiatriska diagnoser av såväl amatörer som David Eberhard.

Väntan har varit spänd på vad som skulle komma sedan. Många har spekulerat i mer avslöjanden och skandaler. Men Mäktig Tussilago är något nytt och oväntat.

Den handlar om Oscar Riktelius, en ung medelålders man vars värld faller sönder under en middagsbjudning som vore han en tragisk grekisk hjälte. Vad hjälper det om man gör allting rätt; värnar miljön, är feminist, köper ekologiskt och tar hand om sina barn? Mot gudarna kämpar människan förgäves!

”Oscar var som sina förfäders tillgångar och nuets efterfrågan och sin egen brist”, berättar Maja Lundgren underfundigt. I den meningen vilar hela tragedin. Kvar blir de skenbart förvirrade samtalen med psykiatrikern på den låsta avdelningen. En stackare som söker följa Oscars tankar ”trots att det kändes som att åka vattenskidor bakom ett skenande psyke”.

Som i Bruno Latours filosofi är tingen medaktörer i berättelsen. En pianostol, farfars dödmask och två gustavianska stolar är med om att driva middagsbjudningen mot sin katastrof. Rosmary Kennedy’s öde skildrat på hexameter. Hemligheten kring farfaderns misslyckande som missionär i Afrika uppenbarad i en dagbok. Mordet på Anna Lindh som konspiratoriskt middagsprat. Allt vävs samman i en gåtfull historia, så meningsbärande och logisk att man till slut frågar sig om Oscar verkligen är galen eller bara spelar. När så en granne utklädd till indian hjälper Oscar att fly från kliniken går associationerna till Gökboet.

Jag anar hur debatten kring Anna Odells konstverk påverkat bokens tillkomst. Men också hur 68-generationens barn gått förlorade i föräldrarnas narcissistiska ambition av godhet.

Jag kan omöjligen få med allt jag vill säga med recensentens anbefallda tecken. Jag är splittrad och rörig som Oscars psykiatriker. Men detta är stor, mycket stor litteratur. Mäktig Tussilago! Jag säger: Mäktigt! Maja Lundgren.

Jakob Carlander

Ingress:

Efter Myggor och tigrar beskylldes Maja Lundgren för psykisk sjukdom. I sin nya roman berättar hon om Oscar Riktelius som bryter samman trots att han gör allt så rätt.

Bildtext:

Maja Lundgrens böcker har skrivit flera uppmärksammade romaner. Hon är också verksam kulturskribent och översättare.